

Sudac Mc Nair stao je na stranu tuženoga i zauzeo stajalište, da "vrijeme za ukrcavanje, odnosno iskrcavanje" znači vrijeme dopušteno za ukrcavanje, odnosno iskrcavanje, a ne vrijeme upotrebljeno za te svrhe. U tako definirano vrijeme neće se uračunavati vrijeme, dok traje jedno od stanja navedenih u "Centrocon Strike" klauzuli. Osim toga sud je zauzeo stajalište, da se ima primjeniti opće pravilo, koje se odnosi na prekostojnice i govori, da kad jednom prekostojnice počnu teći, one ne mogu više prestati teći, osim ako je izričito drukčije ugovoren. Takav izrični uglovak nije odredba, da tok prekostojnica neće biti spriječen, ako je primalac mogao uz upotrebu uobičajene pažnje pribaviti druge radnike, jer to samo znači, da će se u takvom slučaju završiti tok stojnica i na njih nastaviti prekostojnice, a ne i to, da bi prekostojnice u toku bile prekinute, kad nastupi slučaj iz prvog dijela klauzule.

U daljoj interpretaciji odredaba "Centrocon Strike" klauzule, sudac Mc Nair istakao je, da treći dio klauzule, ako mu se uopće može dati kakav smisao, predstavlja samo neispravnu parafrazu ranijih dijelova. U odnosu na četvrti dio sud je zauzeo stajalište, da se primaocu ne može priznati dispatch za bilo koje vrijeme, dok je rad bio onemogućen iz ranije opisanih razloga.

S tim u vezi tužitelj je odbijen sa zahtjevom, da se doneše presuda /mišljenje/, da on nije odgovoran za plaćanje prekostojnica, pa je donesena presuda u korist vlasnika broda.

/LLR 1960., str.112-116/

I.P.

AMERIČKI APELACIONI SUD /IX.okrug/,
presuda od 19.VIII.1959.

Sa Tokyo c/a Amer. Mail Line Marine & Fire Ins.

Odgovornost brodara za štete od požara - Odgovornost brodara za kognene namještenike

Tuženi, brodar broda "OM" preuzeo je u kolovozu 1955. teret ječma u Vancouveru i ukrcao ga u brodsko skladište I. U Longview preuzeo je teret drvene gradje, koju je također složio u skladištu I. 2.kolovoza montirani su ponovno električni osigurači u skladistu, koji su prije bili izvadjeni. Isto veče je oficir straže otkrio na detektoru za dim lagani dim u skladistu I. Slijedeće jutro brod je uplovio u luku Seattle. Zapovjednik broda obavijestio je inspektora brodara, da postoji neki znakovi, po kojima zaključuje, da je u skladistu I. izbio požar. Inspektor je naručio vještak, da istraže slučaj, ali je u isto vrijeme naredio, da se nastavi s ukrcavanjem u medjupalublju skladista I. Tek slijedeći dan počelo je iskrcavanje tereta iz skladista I. i izvršen pregled

ječma. Dan nakon toga uveden je u skladište ugljični dioksid, da se ugasi požar. Dva dana kasnije skladište je otvoreno i ječam iskrcan. Od vatre, koja je već pet dana tinjala, bio je ječam jako oštečen. Osiguravajuće društvo kao tužitelj isplatilo je osigurninu i traži od brodara naknadu štete.

Prvostepeni sud odlučio je u korist osiguravajućeg društva. Drugostepeni sud odbacio je žalbu brodara i potvrdio presudu prvo-stepenog suda iz ovih razloga:

Prvostepeni sud je utvrdio, da je požar izbio krivnjom i nemarnošću oficira, naime nemarnom upotrebot električnih uredjaja u skladištu I. Nadalje je utvrđeno, da postoji krivnja brodara zbog nepotrebnog odlaganja upotrebe protipožarnih sredstava. Požar je brzom primjenom ugljicanog dioksida mogao na vrijeme biti ugašen, a svaki razumni brodar bi to učinio bez odlaganja.

Pozivanje brodara na sec.182 Fire Statuta i na sec.1304/2/b/ COGSA po kojima brodar, ne odgovara za štete, koje nastanu zbog požara, osim ako ga je sam skrivio, sud je odbacio. Brodar se i ne čini odgovornim za nastanak požara, već zato, što nije s potrebnom pažnjom postupao s teretom i čuvao ga od štete. Odgovornost za teret i sve potrebne mjere za njegovo čuvanje postoje nezavisno od toga, tko je kriv za izbijanje požara. Tužitelj je izveo dokaze, da nakon izbijanja požara nije sve učinjeno, da se on što je prije moguće ugasi. Tuženi nije uspio dokazati, da je sve poduzeo, da se požar smanji. Nije moguće naknadno ustanoviti, kolika je bila šteta u času, kad je zapovjednik obavijestio inspektora o znacima požara. Da je inspektor postupao u skladu sa svojim dužnostima, ne bi se ni postavljalo pitanje opsega štete i odgovornosti.

/HANSA 1960., br.19/20
str.949 i 1020/

V.F.

Bilješka. - Princip neodgovornosti brodara za štete nastale požarom prihvatača i naš Zakon o ugovorima o iskoristavanju pomorskih brodova u čl.53. Brodar za te štete ne odgovara, ako su prouzrokovane djelom članova posade. Međutim odgovara, ako je požar skrivio svojim djelom ili propustom. U gornjem slučaju požar je nastao djelom članova posade i za nastali požar, kako je i sud utvrdio, brodar nije odgovoran. Međutim kasnije, t.j. nakon izbijanja požara, umiješao se kopneni namještenik brodara /inspektor/, koji je predstavljao brodara i koji je svojim djelom prouzrokovao povećanje štete. Sud je stao na gledište, da brodar odgovara za djela svojih kopnenih namještenika kao za svoja vlastita, i da se ne može pozivati na isključenje odgovornosti kao za djela članova posade.

V.F.